

Sv. Elzear

Plinio de Oliveira

27. septembra 2020 ✝ Svätec týždňa

Životopisné dáta:

Elzear z Sabranu (1285 – 1325) sa narodil v Saint-Jean de Robians vo francúzskom Provenciansku. Bol synom grófa z Ariana z Neapolského kráľovstva. Jeho matka ho

zasvätila Bohu hneď po jeho narodení a vychovala ho prísne a dobre. Bol vzdelaný v božských aj ľudských vedách, a skvelo vládol mečom. Stal sa vynikajúcim rytierom a majstrom turnajov. Oženil sa s Delphine z Glandèves. Na základe spoločnej dohody prežili život v čistote. Obaja patrili do Tretieho rádu sv. Františka.

Keď v roku 1309 jeho otec zomrel, zdedil Arianske grófstvo a odišiel do Talianska, aby prevzal vládu. S Jánom, bratom Neapolského kráľa, velil armáde proti cisárovi Henrichovi VII., ktorý viedol v Taliansku protipápežskú stranu ghibelínov. V dvoch bitkách porazil Elzear nemeckého panovníka, ktorý zomrel krátko nato v roku 1313. Ako odmenu za víťazstvo získal gróf Elzear veľa vyznamenaní a hodností.

Neapolský kráľ Róbert si ho vybral za hlavného ministra Neapolského kráľovstva. Ako sudca vystupoval proti vinníkom s najvyššou vážnosťou, či už išlo o skorumpovaných šľachticov alebo banditov, ktorí zamorili celé kráľovstvo, a často ich odsúdil na smrť. Vždy sa však veľmi staral o duše týchto mužov, poskytoval im všetku možnú duchovnú pomoc a žiadal kňazov, aby s nimi zostávali od okamihu odsúdenia až do hodiny smrti. Bol tiež vybraný za učiteľa kniežaťa Karola, dediča neapolského trónu.

Po štyroch rokoch odlúčenia prišla z Francúzska Delphine a našla svojho manžela uprostred vyfintených dvoranov v nádherných šatách. Obávala sa, že počas tohto obdobia odlúčenia Elzear zabudol na svoje náboženské povinnosti a zosvetštil. Vycítil jej obavy, a keď boli spolu sami, rozopol si rúcho a ukázal spodný odev z konských vlasov. Vždy zostal verný františkánskemu duchu.

Boh udelil grófovi Elzearovi milosť trvalého pokoja. Jeho tvár bola vždy pokojná a vyžarovala pokoj. Raz odhalil svojej žene, že za tento dar vďačí neprestajnej meditácii o Pánovom utrpení.

Okrem toho, že bol zručným bojovníkom a politikom, bol tiež zdatným diplomatom. Bol poslaný do Paríža ako zástupca kráľa Róberta, aby požiadal o ruku dcéry grófa Valois pre dediča Neapolského kniežaťa. Počas tejto misie vážne ochorel a 27. septembra 1325 zomrel.

Bol pochovaný vo františkánskom habite v kostole minoritov v Apt. Na jeho príhovor sa stalo mnoho zázrakov. O 44 rokov neskôr ho pápež Urban V. svätorečil. Jeho manželka, grófka Delphine, bola stále nažive.

Komentár prof. Plinia:

Máme tu obraz sv. Elzeara, svätca, ktorý bol predovšetkým bojovník, víťaz bitiek a turnajov, guvernér a sudca.

V tejto epoche bola vojna prevažne súborom jednotlivých súbojov, rytiera proti rytierovi a vojaka proti vojakovi. V takomto boji nemohol byť slabý muž. V dnešných vojnách môže slabý človek za guľometom spôsobiť veľa škôd. V tom čase museli byť vojaci v bojových situáciách odvážni, silní a zdatní. To bol aj sv. Elzear. Neopustil svet so slabošským postojom nenávisti k vojne a láskou k mieru. Celý svoj život sa venoval vojne alebo cvičeniu, ktorým sa na ňu pripravoval. Tak sa stal svätým. Svätý Elzear dosiahol svätosť praktizovaním hrdinských cností, ktoré žiaria v živote bojovníka.

Keďže pochádzal z veľmi vznešenej rodiny Sabranovcov, zdedil po svojom otcovi léno a stal sa grófom d'Ariano v Neapole. V tom čase bolo Neapolské kráľovstvo spravované francúzskymi kniežatami. Stal sa svätým aj vďaka múdrej správe a vláde vo svojom panstve. Na rozdiel od obrazov svätých, ktoré ich zvyčajne zobrazujú v pózach sentimentálnej zbožnosti a tiež na rozdiel od progresivistických predstáv, prežil sv. Elzear normálny život na šľachtickom dvore, ktorý v tom čase charakterizovalo aj nádherné oblečenie.

Ako odmenu za vojenské úspechy urobil neapolský kráľ sv. Elzeara hlavou kráľovskej rady. Úloha vykonávať spravodlivosť je náročná. Spravodliví sudcovia musia často rozhodovať proti veľkým, mocným a bohatým v prospech malých a chudobných. Taký sudca vyvoláva opovrhnutie a hnev mnohých dôležitých osôb. Svätý Elzear bol sudcom, ktorý konal pred Bohom a nerobil žiadne kompromisy s ľuďmi. Bojoval proti skorumpovaným šľachticom, ale aj proti banditom.

Viete, že v Taliansku je organizovaná skupina banditov – na Sicílii a v Kalábrii sa nazýva Mafia, v Neapole Camorra? V tom čase pravdepodobne existovali podobné skupiny banditov a našli v sv. Elzearovi nezmieriteľného nepriateľa. Ale aj dokonalého katolíka, ktorého správanie je úplne vyvážené: Odsúdil vinníka na smrť, lebo si to žiadalo spoločného dobro, potom sa však o tieto duše starostlivo staral a snažil sa ich všetkými možnými spôsobmi zachrániť. Smrť pre telo, áno; ale život pre dušu.

Zvážda nás si myslieť, že človek s takými výnimočnými schopnosťami potláčať zločin, vysluhovať spravodlivosť, knieža na dvore, lev na bojisku, bol ambiciózny muž, ktorý sa ľahko a rýchlo rozhneval – prísny a arogantný. Ale on taký vôbec nebol. Bol mimoriadne pokojný a vyrovnaný s mierumilovnou fyziognómiou. Tu máme harmonický kontrast charakteristický pre dušu, ktorá žije v posväcujúcej milosti.

Ďalší kontrast v jeho živote sa objavuje v inej epizóde. Elzear zastával na dvore dôležité postavenie: bol šľachtic v plnom slova zmysle, ktorý si dôstojne plnil svoje povinnosti dvorana. Preto sa obliekal do nádherných odevov.

Keď k nemu prišla po štyroch rokoch manželka, bola prekvapená veľkoleposťou jeho oblečenia a spoločnosti a obávala sa, že sa stal svetským. Keď boli sami, trochu rozpol svoje krásne vrchné oblečenie a ukázal jej kajúce spodné rúcho, ktoré mal na sebe. To znamená, že zostal rovnako kajúcnou, od sveta odpútanou osobou, ako bol predtým. Nosil tieto nádherné odevy, aby si riadne splnil svoje šľachtické povinnosti a potvrdil postavenie, ktoré mal na dvore. Je to ďalší kontrast, ktorý je ovocím milosti.

Život sv. Elzeara je veľmi bohatý na kontrasty a príklady pre tých, ktorí nemajú náboženské povolanie, ale sú povolaní žiť vo svete ako laici.

Požiadajme ho o dôveru, v silu milosti a rovnováhu, aby sme dokázali žiť svoje povolania s potrebnou dôstojnosťou, dokonalosťou a ušľachtilosťou a zachovať si ducha odlúčeného od sveta. Rovnako ako on, aj my by sme mali robiť všetko pre Božiu slávu a nie pre seba.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/sv-elzear-27-september/>